

नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयकको मसौदामा राय सुझाव पठाउने सम्बन्धी सूचना

नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गरी अद्यावधिक गर्ने उद्देश्यले "नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक" को मसौदा तर्जुमा गरिएको छ। उक्त मसौदा उपर कुनै राय सुझाव भएमा यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले १० दिन भित्र यस मन्त्रालयको वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन तथा संस्थान समन्वय महाशाखाको इमेल ठेगाना fsmd@mof.gov.np मा प्राप्त हुने गरी उपलब्ध गराइदिनु हुनु विधायन ऐन, २०८१ को दफा ६ को उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। साथै उक्त विधेयकको मसौदा यस मन्त्रालयको वेबसाइट www.mof.gov.np बाट प्राप्त गर्न सकिने बेहोरा समेत सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि अनुरोध छ।

विधायन ऐन, २०८१ को दफा ६ को उपदफा (२) बमोजिम नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक तर्जुमा गर्नुको कारण र त्यसले पार्ने प्रभाव

(क) कुन समस्या सम्बोधनको लागि विधेयक तर्जुमा गर्नु परेको हो सोको कारण:-

- आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को बजेट वक्तव्यको बुँदा नं.३३० मा कर्मचारी सञ्चयकोष, नागरिक लगानी कोष र सामाजिक सुरक्षा कोषले प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर्स क्यापिटलमा लगानी गर्न सक्ने गरी कानुनी व्यवस्था गर्ने नीतिगत व्यवस्था गरेकोले उक्त नीतिगत व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न।
- बजेट वक्तव्यको बुँदा नं ३५० मा कोषको साझेदारीमा निर्माण तथा सञ्चालन हुने आवास परियोजनामा लगानी गरी त्यस्तो परियोजनाबाट निर्माण तथा विकास गरिएको घर घडेरी सहूलियतपूर्ण ब्याजदर र किस्ताबन्दीमा कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउने नीतिगत व्यवस्था गरेकोले उक्त नीतिगत व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न।
- कोषको ऐनमा भएका साविकका व्यवस्थालाई कार्यसञ्चालनको क्रममा अनुभूत भएका समस्या समेत निराकरण गर्नेगरी अद्यावधिक गर्न आवश्यक भएको।

(ख) विधेयकको व्यवस्थाबाट मौलिक हक तथा मानव अधिकारको क्षेत्रमा पर्ने प्रभाव:-

- प्रस्तुत विधेयकबाट कोषको लगानीको दायरा विस्तार भई आयस्तर बृद्धि मार्फत योगदानकर्ताले प्राप्त गर्ने प्रतिफल बृद्धि हुनुका साथै कोषले लगानी गर्ने क्षेत्रका व्यवसायको

विस्तारमा समेत योगदान पुग्न गई नागरिकको मौलिक हक तथा मानवअधिकारको प्रवर्द्धनमा योगदान पुग्ने।

(ग) विधेयकको व्यवस्थाबाट पर्ने आर्थिक तथा वित्तीय प्रभाव:-

- विधेयकमा गरिएको संशोधन मार्फत कोषको कार्य क्षेत्र र लगानी विस्तार भई कोषको वित्तीय प्रभावकारीता र सो मार्फत समग्र अर्थतन्त्रमा सकारात्मक योगदान पुग्ने।
- संशोधन प्रस्तावबाट कोषमा थप आर्थिक तथा वित्तीय व्ययभार सृजना नहुने।

(घ) विधेयकको व्यवस्थाबाट दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न पुग्ने सहयोग:-

- लगानीको नवीनतम उपकरण समेतलाई कानूनमा समेटिएबाट आर्थिक क्रियाकलाप चलायमान भई रोजगारीमा वृद्धि र गरिबी निवारणमा सहयोग पुग्न जाने।
- कोषको लगानीको दायरा विस्तार भई कोषको आय विस्तार भएर कोषका योगदानकर्ताले प्राप्त गर्ने प्रतिफल वृद्धि भई स्वस्थ जिवन, गुणस्तरीय शिक्षा, असमानता न्यूनीकरण, भोकमरी अन्त्य लगायतका दिगो विकासका लक्ष्य हासिल गर्न योगदान पुग्ने।
- प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर्स क्यापिटल जस्ता नवीनतम वित्तीय उपकरणहरूमा लगानी गर्न सक्ने गरी कोषको लगानीको दायरा विस्तार मार्फत समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा मर्यादित काम, उद्योग, नवीन खोज र पूर्वाधार, दिगो शहर र वस्तिहरू, लैङ्गिक समानता जस्ता लक्ष्यहरूमा समेत प्रत्यक्ष र परोक्ष योगदान पुग्ने।

(ङ) विधेयकको व्यवस्थाबाट सुशासन प्रवर्द्धनमा पर्ने प्रभाव:-

- प्रस्तावित व्यवस्थाबाट कोषको व्यवस्थापन र सञ्चालनमा प्रभावकारीता र पारदर्शिता अभिवृद्धि मार्फत सुशासन प्रवर्द्धनमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने।

(च) विधेयकको व्यवस्थाबाट जलवायु अनुकूलनमा पुग्ने सहयोग:-

- प्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुग्ने नदेखिएको।

(छ) अन्य आवश्यक विषय:-

- ऐनमा उल्लिखित सम्बद्ध निकाय र कानूनहरूमा भएका परिवर्तन अनुकूल हुने गरी कानूनी प्रबन्ध हुने।
- कोषसँग मिल्दो जुल्दो कार्यप्रकृति भएका अन्य कोषहरूको कानूनमा भएका व्यवस्था सँग एकरूपता कायम हुने।
- ऐन समसामयिक र अद्यावधिक हुने।

नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ लाई संशोधन गर्न वाञ्छनीय भएकोले, सङ्घीय संसदले यो ऐन बनाएको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम “नागरिक लगानी कोष (तेस्रो संशोधन) ऐन, २०८२” रहेको छ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।
२. **नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा २ मा संशोधन:** नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ (यसपछि “मूल ऐन” भनिएको) को दफा २ को खण्ड (ट), (ठ), (ड), (ढ), (ण), (प) र (प१) को सट्टा देहायका खण्ड (ट), (ठ), (ड), (ढ), (ण), (प) र (प१) राखिएका छन्:-
 - “(ट) “डिबेन्चर” भन्नाले कोष वा कुनै सङ्गठित संस्थाले प्रचलित कानून बमोजिम जारी गरेको डिबेन्चर सम्झनु पर्छ।
 - (ठ) “ऋणपत्र” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम नेपाल सरकारले निष्कासन गरेको ऋणपत्र सम्झनु पर्छ।
 - (ड) “धितोपत्र (सेक्युरिटी)” भन्नाले शेयर, स्टक, ऋणपत्र, डिबेन्चर, डिबेन्चर स्टक, सामूहिक लगानी कोषको एकाइ, प्राइभेट इक्विटी वा भेन्चर क्यापिटल फण्डको एकाइ सम्झनु पर्छ र सो शब्दले धितोपत्रको धरौटी सम्बन्धी हक र अधिकारपत्रलाई समेत जनाउँछ।
 - (ढ) “लगानी” भन्नाले मुद्दति निक्षेप, मागेको बखत प्राप्त हुने निक्षेप, सरकारी सुरक्षणपत्र, कुनै सङ्गठित संस्थाको शेयर, डिबेन्चर, सामूहिक लगानी कोषको एकाइ, प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर क्यापिटल फण्डको धितोपत्र तथा एकाइ वा त्यस्तै प्रकारको अन्य धितोपत्रमा गरिएको लगानी सम्झनु पर्छ।
 - (ण) “लगानीकर्ता हिसाब योजना (इन्भेष्टमेन्ट एकाउन्ट स्कीम)” भन्नाले कोषले यस ऐन बमोजिम सञ्चालन गर्ने विभिन्न अवकाश कोष योजना सम्झनु पर्छ।
 - (प) “सङ्गठित संस्था” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम सङ्गठित संस्थाको रूपमा स्थापना भएको बैङ्क, वित्तीय संस्था, बीमा कम्पनी, पब्लिक कम्पनी, उद्योग वा त्यस्तै सरकारी वा गैरसरकारी संस्था सम्झनु पर्छ।
 - (प१) “ट्रष्टी” भन्नाले यस ऐन बमोजिम वचतकर्ता र लगानीकर्ताबाट कोषमा जम्मा भएको रकमलाई सम्बन्धित योजनाको शर्त अनुसार लगानी व्यवस्थापन गर्न वा तत्सम्बन्धमा अन्य कुनै सङ्गठित संस्थसँग भएको सम्झौता बमोजिमको दायित्व पूरा गर्नको लागि दफा ४३क. बमोजिम कोषले तोकिदिएको कोषको समिति,

उपसमिति वा त्यस्तो समिति वा उपसमितिको सदस्य वा समितिले तोकेको कोषको अधिकृत कर्मचारी सम्झनु पर्दछ।”

३. मूल ऐनको दफा ४ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ४ को,-

(१) उपदफा (१) मा रहेका “आठ अर्ब रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “दश अर्ब रुपैयाँ” र “आठ करोड कित्ता” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “दश करोड कित्ता” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(२) उपदफा (२) को,-

(क) मूल खण्डमा रहेका “तीन अर्ब रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “छ अर्ब अठचालीस करोड रुपैयाँ” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ख) खण्ड (ख) मा रहेका “राष्ट्रिय बीमा संस्थान” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेड” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

(ग) खण्ड (घ) मा रहेका “अन्य बैङ्क वा वित्तीय संस्थाहरू” भन्ने शब्दहरूको सट्टा “बैङ्क, वित्तीय संस्था वा बीमा कम्पनी” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

४. मूल ऐनको दफा ५ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५ को सट्टा देहायको दफा ५ राखिएको छ:-

“५. कोषको पुँजी थपघट गर्न सक्ने: (१) समितिले नेपाल सरकारको पूर्वस्वीकृति लिई कोषको शेयर पुँजी र सोको बाँडफाँट तथा बनावटमा आवश्यकता अनुसार थपघट गर्न सक्नेछ।

(२) समितिले नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको पूर्वस्वीकृति लिई जारी पुँजीको परिधिभित्र रही कोषको चुक्ता पुँजी वृद्धि गर्न सक्नेछ।

५. मूल ऐनको दफा २५ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा २५ को,-

(१) उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

“(१) कोषमा देहाय बमोजिमका अध्यक्ष तथा सञ्चालक रहेको एउटा सञ्चालक समिति रहनेछ:-

(क) बैकिङ्ग, विमा वा पुँजी बजार सम्बन्धी विषयमा विशेष ज्ञान तथा अनुभव भएका व्यक्तिहरूमध्ये नेपाल सरकारबाट नियुक्त व्यक्ति - अध्यक्ष

(ख) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीको अधिकृत एक जना - सञ्चालक

(ग) राष्ट्रिय जीवन बीमा कम्पनी लिमिटेडको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत - सञ्चालक

(घ) बैङ्क, वित्तीय संस्था तथा बीमा कम्पनीहरू मध्येबाट त्यस्तो संस्थाले तोके बमोजिम निर्वाचित वा मनोनीत गरेको एक जना - सञ्चालक

(ङ) सर्वसाधारण शेयरधनीमध्येबाट निर्वाचित एक जना - सञ्चालक

(च) बैङ्किङ्ग, बीमा वा पुँजीबजार सम्बन्धी विषयमा विशेष ज्ञान तथा अनुभव भएका विज्ञ व्यक्तिमध्येबाट नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयले मनोनयन गरेको एक जना - सञ्चालक

(छ) कोषको कार्यकारी निर्देशक - सञ्चालक”

(२) उपदफा (३) को सट्टा देहायको उपदफा (३) राखिएको छ:-

×(३) अध्यक्ष र उपदफा (१) को खण्ड (घ), (ङ) र (च) बमोजिमका सञ्चालकको पदावधि तीन वर्षको हुनेछ। निजहरू पुनः नियुक्त हुन वा निर्वाचित हुन सक्नेछन्। ”

(३) उपदफा (५) को सट्टा देहायको उपदफा (५) राखिएको छ:-

×(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (१) को खण्ड (च) बमोजिमका सञ्चालकलाई जुनसुकै बखत पदबाट हटाउन सकिनेछ।

तर त्यस्तो सञ्चालकलाई पदबाट हटाउनु अघि निजलाई सफाई पेश गर्ने मनासिव मौका दिनु पर्नेछ। ”

(४) उपदफा (८) मा रहेको "कोषको" भन्ने शब्दको सट्टा "समितिको" भन्ने शब्द राखिएको छ।

६. मूल ऐनको दफा २८ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा २८ को सट्टा देहायको दफा २८ राखिएको छ:-

“२८. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) यस ऐनमा अन्यत्र उल्लेख भएका अतिरिक्त समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

(क) कोषले गर्नु पर्ने काम कारवाहीको लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था गर्ने,

(ख) कोषको कारोबारमा जोखिम वा जोखिमजन्य परिस्थिति उत्पन्न हुन नदिन आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तथा जोखिम व्यवस्थापन मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने,

(ग) कोषका लागि उपयुक्त सङ्गठनात्मक संरचना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने,

(घ) कोषको वार्षिक प्रतिवेदन सहितको वार्षिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन साधारण सभामा पेश गर्ने,

(ङ) नेपाल सरकारले समय समयमा तोके बमोजिमका अन्य कार्य गर्ने।

(२) यस ऐन बमोजिम समिति आफैँले गर्नु पर्ने भनी तोकेको बाहेकका अन्य कार्य गर्न कुनै सञ्चालक, उपसमिति वा कार्यकारी निर्देशकलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ। ”

७. मूल ऐनको दफा ३२ मा संशोधन: मूल ऐनको को दफा ३२ को,-

(१) उपदफा (२) को,-

- (क) मूल खण्डमा रहेका "कोषले स्वेच्छिक वा अनिवार्य अवकाश कोष तथा लगानीकर्ता हिसाब योजना सञ्चालन गर्न कोषमा जम्मा हुन आएको रकम अवधि तोकी" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "कोषले सञ्चालन गरेका लगानीकर्ता हिसाब योजना र नागरिक एकाङ्क योजनामा जम्मा हुन आएको रकम तथा कोषको आफ्नै स्रोतको रकम" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (ख) खण्ड (क) पछि देहायको खण्ड (क१) थपिएको छ:-
 “(क१) नेपाल सरकार वा नेपाल राष्ट्र बैङ्कद्वारा मान्यता प्राप्त पूर्वाधार विकास बैङ्कको निक्षेपमा लगानी गर्न,”
- (ग) खण्ड (ग) मा रहेका "बीमा कम्पनी वा त्यस्तो संस्था" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "बीमा कम्पनी, प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर क्यापिटल वा त्यस्तो संस्था" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (घ) खण्ड (ङ) को सट्टा देहायको खण्ड (ङ) राखिएको छ:-
 “(ङ) लगानीकर्ता हिसाब योजना र नागरिक एकाङ्क योजनामा जम्मा भएको रकमबाट तथा कोषको आफ्नै स्रोतबाट नेपाल सरकार वा अन्य सङ्गठित संस्थाद्वारा निष्कासित ऋणपत्रमा लगानी गर्न,”
- (ङ) खण्ड (च) मा रहेका "एकाङ्क योजनामा" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "लगानीकर्ता हिसाब योजना वा नागरिक एकाङ्क योजनामा" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।
- (२) उपदफा (४) को खण्ड (ग) पछि देहायका खण्ड (घ) र (ङ) थपिएका छन्:-
 “(घ) कोष वा प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित कम्पनी वा सङ्गठित संस्था वा त्यस्तो संगठित संस्थासँग कोषको साझेदारीमा निर्माण तथा सञ्चालन हुने ऊर्जा, यातायात, पर्यटन, सूचना प्रविधि, कृषि, स्वास्थ्य, शिक्षा क्षेत्रसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय प्राथमिकताप्राप्त परियोजनामा कर्जा प्रवाह गर्न,
 (ङ) कोष वा प्रचलित कानून बमोजिम स्थापित कम्पनी वा सङ्गठित संस्था वा त्यस्तो संगठित संस्थासँग कोषको साझेदारीमा निर्माण तथा सञ्चालन हुने आवास परियोजनामा लगानी गरी त्यस्तो परियोजनाबाट निर्माण तथा विकास गरिएको घर घडेरी सोझै वा किस्ताबन्दीमा कर्मचारीलाई बिक्री वितरण गर्ने।”
- (३) उपदफा (५) को खण्ड (घ) पछि देहायका खण्ड (ङ) र (च) थपिएका छन्:-
 “(ङ) प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृति प्राप्त प्राइभेट इक्विटी र भेन्चर क्यापिटल फण्डको धितोपत्र एकाइमा लगानी गर्न,
 (च) प्रचलित कानून बमोजिम स्वीकृत अन्य नवीनतम वित्तीय उपकरणमा लगानी गर्न।”
- (४) उपदफा (८) को खण्ड (क) मा रहेका "संस्थाको शेयरको" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "संस्थाको धितोपत्रको" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

८. मूल ऐनको दफा ३७ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ३७ को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

“(१) कोषले आफ्नो हिसाब किताबको लेखा कारोबारको यथार्थ स्थिति स्पष्ट प्रतिविम्बित हुने गरी प्रचलित कानून बमोजिम दोहोरो लेखाप्रणालीमा आधारित मान्य सिद्धान्त अनुरूप रीतपूर्वक नेपाली वा अङ्ग्रेजी भाषामा राख्नु पर्नेछ। त्यसरी राखिने लेखा विद्युतीय स्वरूपमा समेत राख्न सकिनेछ।”

९. मूल ऐनको दफा ३८ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ३८ मा रहेका "मुख्य लेखापाल" भन्ने शब्दहरूको सट्टा "लेखा वा वित्त विभाग प्रमुख" भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

१०. मूल ऐनको दफा ४२ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ४२ को,-

(१) उपदफा (२क) पछि देहायका उपदफा (२ख) र (२ग) थपिएका छन्:-

“(२ख) यस ऐनमा अन्यत्र उल्लेख भएका अतिरिक्त कार्यकारी निर्देशकको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) कोषको प्रचलित कानूनको अधीनमा रही समितिबाट प्रदत्त अधिकार प्रयोग गर्ने,
- (ख) कोषको काम कारबाही तथा कारोबारको रेखदेख र नियन्त्रण गर्ने,
- (ग) कोषको वार्षिक बजेट र कार्ययोजना तयार गरी स्वीकृतिको लागि समितिमा पेश गर्ने,
- (घ) कोषको कर्मचारी विनियमावलीको अधीनमा रही आवश्यक जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने,
- (ङ) समिति तथा साधारण सभाको निर्णय कार्यान्वयन गर्ने, गराउने,
- (च) यस ऐन, यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम, विनियम र नियामक निकायको निर्देशन अनुरूप कोष सञ्चालन गर्ने र कोषको प्रभावकारी आन्तरिक नियन्त्रण तथा जोखिम व्यवस्थापन गर्ने,
- (छ) कोषका सहभागी र योगदानकर्ता, शेयरधनी तथा कोषको उच्चतम हित हुने गरी कार्य गर्ने,
- (ज) समितिले समय समयमा तोके बमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने।

(२ग) कार्यकारी निर्देशकले यस ऐन बमोजिम आफूले प्रयोग गर्न पाउने अधिकारमध्ये कोष रकमको व्यवस्थापन, रकम परिचालन, कोष पक्ष वा विपक्ष भएको मुद्दाको प्रतिरक्षा, कोषको दैनिक प्रशासन सञ्चालन जस्ता कार्य गर्न कोषको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई अधिकार प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।”

११. मूल ऐनको दफा ४३क. मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ४३क. को उपदफा (१) को सट्टा देहायको उपदफा (१) राखिएको छ:-

“(१) यस ऐन बमोजिम बचतकर्ता र लगानीकर्ताबाट कोषमा जम्मा भएको रकमलाई सम्बन्धित योजनाको शर्त अनुसार लगानी प्रबन्ध गर्न वा अन्य कुनै सङ्गठित संस्थासँग भएको सम्झौता बमोजिमको दायित्व पूरा गर्न कोषले आफूलाई प्राप्त अधिकार र जिम्मेवारी वहन गर्न पाउने गरी कोषको समिति, उपसमिति वा त्यस्तो समिति वा उपसमितिको सदस्य वा कोषको कुनै अधिकृत कर्मचारीलाई ट्रष्टीको रूपमा काम गर्न पाउने गरी तोक्न सक्नेछ।”

१२. मूल ऐनको दफा ५२ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५२ को सट्टा देहायको दफा ५२ राखिएको छ:-

“५२. कोषको विशेष अधिकार: कोषले यो ऐन बमोजिम सञ्चालन गर्ने योजना तथा कोषबाट गरिने लगानी, कर्जा प्रवाह वा अन्य सेवाको शर्त, कमिशन, सेवा शुल्क र दस्तुर तोक्न सक्नेछ।”

१३. मूल ऐनको दफा ५२क. मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५२क. को सट्टा देहायको दफा ५२क. राखिएको छ:-

“५२क. मुद्दति निक्षेपमा लगानी सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) लगानीकर्ता हिसाब योजना, नागरिक एकाङ्क योजना वा कोषको आफ्नै स्रोत वा कोषमा अन्य स्रोतबाट जम्मा हुने रकम कोषले कुनै वाणिज्य बैङ्क वा पूर्वाधार विकास बैङ्कमा समयकालीन मुद्दति निक्षेपमा लगानी गर्न सक्नेछ।

(२) प्रचलित कानूनमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सम्बन्धित बैङ्कले उपदफा (१) बमोजिम जम्मा भएको रकम र सोको ब्याज वा अन्य कुनै शुल्क भए सो समेत सम्झौता बमोजिम कोषलाई भुक्तानी गर्नु पर्नेछ।”

१४. मूल ऐनको दफा ५७ मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ५७ को खण्ड (ग) को सट्टा देहायको खण्ड (ग) राखिएको छ:-

“(ग) लगानीकर्ता हिसाब योजना र नागरिक एकाङ्क योजनाको रकम,”

१५. मूल ऐनको दफा ६० मा संशोधन: मूल ऐनको दफा ६० को ठाउँ ठाउँमा रहेका “कार्यविधि” भन्ने शब्दको सट्टा “कार्यविधि वा निर्देशिका” भन्ने शब्दहरू राखिएका छन्।

१६. रूपान्तर: ऐनको ठाउँ ठाउँमा रहेका “शेयरवाला” र “एकाङ्कवाला” भन्ने शब्दको सट्टा क्रमशः “शेयरधनी” र “एकाङ्कधनी” भन्ने शब्द राखी रूपान्तर गरिएको छ।